

**คู่มือการพิสูจน์และยืนยันตัวตน
เพื่อลงทะเบียนเป็น
ผู้ใช้บริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัล**

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลมีกลไกในการกำกับดูแลตนเองที่เหมาะสม

- เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบธุรกิจมีแนวทางการพิสูจน์และยืนยันตัวตนในการลงทะเบียนผู้ให้บริการที่มีความเสี่ยงสูง หรือมีผลกระทบต่อผู้ให้บริการอื่น

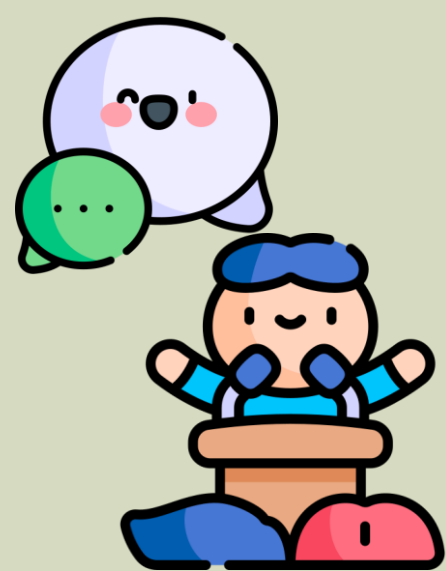

- เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการฉ้อโกงออนไลน์และการไม่สามารถระบุตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายได้

บทนิยาม

- 1) “**ผู้ประกอบธุรกิจ**” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ
- 2) “**ผู้ประกอบการ**” หมายความว่า บุคคลซึ่งเสนอสินค้าหรือบริการต่อผู้บริโภคผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล
- 3) “**ผู้บริโภค**” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับสินค้าหรือบริการ หรือได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้รับสินค้าหรือบริการ และให้หมายความรวมถึงผู้ใช้สินค้าหรือผู้ได้รับบริการโดยชอบ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ประกอบการ
- 4) “**ผู้ให้บริการ**” หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภคด้วย
- 5) “**การพิสูจน์และยืนยันตัวตน**” หมายความว่า กระบวนการพิสูจน์และยืนยันความถูกต้องของตัวบุคคล

เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการที่มีความเสี่ยงสูงหรือมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการอื่น โดยสามารถนำไปใช้กับผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจมี**คุณลักษณะของผู้ใช้บริการ** ดังนี้

1. ผู้ใช้บริการที่ได้รับสิทธิการเข้าถึงและ 피เจอร์ในการใช้งานที่มากขึ้นกว่าผู้ใช้บริการทั่วไป เช่น

- สามารถแชร์หรือโพสต์ข้อความบนสาธารณะ
- สามารถสร้างข้อมูลเพื่อรีวิวสินค้า/บริการ
- สามารถเชิญชวนผู้ใช้บริการอื่นให้ซื้อสินค้า/บริการ หรือ
- สามารถสร้างรายได้จากการใช้งานดังกล่าว

2. ผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้ติดตามเกินกว่าที่กำหนด เช่น

- นักสร้างเนื้อหา (content creator)
- อินฟลูเอนเซอร์ (influencer)
- ผู้ดูแลเพจหรือกลุ่ม (page/group admin) หรือ
- บรรณาธิการ (editor)

ที่มีจำนวนผู้ติดตามเกิน 5,000 คน

3. ผู้ใช้บริการที่มีจำนวนเงินหรือจำนวนครั้งของการทำธุรกรรมเกินกว่าที่กำหนด เช่น

- ผู้ใช้บริการที่ซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้า/บริการ ที่มีมูลค่าการทำธุรกรรมรวมกันเกิน 50,000 บาทต่อเดือน

ข้อกำหนดของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนเพื่อลงทะเบียนเป็นผู้ใช้บริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัล

ผู้ประกอบการธุรกิจควรดำเนินการตามข้อกำหนดของการพิสูจน์และยืนยันตัวตน อย่างน้อยดังต่อไปนี้

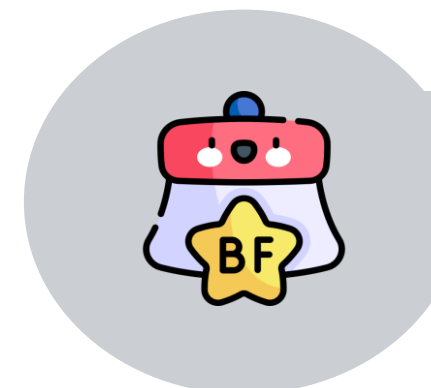
1. การพิสูจน์ตัวตนของผู้สมัครใช้บริการ เพื่อลงทะเบียนเป็นผู้ใช้บริการ

2. การเก็บรวบรวมรายการข้อมูลของผู้ใช้บริการ

3. การกำหนดสิทธิการเข้าถึงและฟีเจอร์ในการใช้งาน

4. การแสดงสัญลักษณ์หรือข้อความว่าดำเนินการพิสูจน์ตัวตนแล้ว

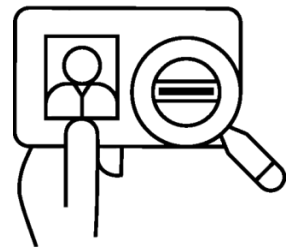
5. การยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการ เพื่อเข้าใช้งานบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล

1. การพิสูจน์ตัวตนของผู้สมัครใช้บริการ เพื่อลงทะเบียนเป็นผู้ใช้บริการ

ผู้ประกอบธุรกิจควรตรวจสอบข้อมูลของผู้สมัครจากผู้พิสูจน์และยืนยันตัวตน (identity provider: IdP) อื่นที่เคยพิสูจน์ตัวตนของบุคคลนั้นมาก่อน เช่น **ThalD ของกรมการปกครอง** หรือ **IdP อื่นที่รองรับ**ระดับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์ตัวตน (Identity Assurance Level: IAL) ที่ระดับ **IAL2 เป็นอย่างน้อย**

หากผู้ประกอบธุรกิจ**ประสงค์จะพิสูจน์ตัวตนของผู้สมัครใช้บริการด้วยระบบของผู้ประกอบธุรกิจเอง** ผู้ประกอบธุรกิจควรจัดให้มีการพิสูจน์ตัวตนของผู้สมัครใช้บริการที่ระดับ **IAL2 เป็นอย่างน้อย**

กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้างต้นได้ อาจใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนของผู้สมัครใช้บริการตามตัวอย่างต่อไปนี้ หรือใช้วิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

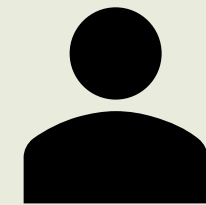
	ผู้สมัครใช้บริการเป็น <u>คนไทย</u>	ผู้สมัครใช้บริการเป็น <u>คนต่างชาติ</u>
1. ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์	<p>ตรวจสอบข้อมูลบนบัตรประชาชนเพื่อเปรียบเทียบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ กับ ข้อมูลบนบัตรประจำตัวประชาชน <p>ตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชน ด้วยระบบของหน่วยงานของรัฐ เช่น ใช้หมายเลขหลังบัตร (laser code)</p>	<p>ตรวจสอบข้อมูลจากหนังสือเดินทางโดยใช้ NFC เพื่อเปรียบเทียบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ กับ ข้อมูลจากชิปของหนังสือเดินทาง <p>หากไม่สามารถใช้ NFC อาจตรวจสอบข้อมูลบนหนังสือเดินทางหรือเอกสารสำคัญประจำตัวอื่น</p>
2. เปรียบเทียบภาพใบหน้า	<p>เปรียบเทียบภาพใบหน้าของผู้สมัคร กับภาพใบหน้าของบุคคลบนบัตรประจำตัวประชาชน</p>	<p>เปรียบเทียบภาพใบหน้าของผู้สมัคร กับภาพใบหน้าของบุคคลจากชิปของหนังสือเดินทาง</p> <p>หากไม่สามารถใช้ NFC อาจเปรียบเทียบกับภาพใบหน้าของบุคคลบนหนังสือเดินทางหรือเอกสารสำคัญประจำตัวอื่น</p>
3. ตรวจสอบและยืนยันช่องทางการติดต่อ	<p>ตรวจสอบและยืนยันช่องทางการติดต่อ เช่น ตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์กับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และยืนยันช่องทางการติดต่อด้วยรหัสผ่านใช้ครั้งเดียว (OTP) ที่ส่งให้ทาง SMS หรืออีเมล</p>	

2. การเก็บรวบรวมรายการข้อมูลของผู้ใช้บริการ

ผู้ประกอบการควรดำเนินการเก็บรวบรวมรายการข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตน **อย่างน้อยดังต่อไปนี้**

ผู้ให้บริการเป็นบุคคลธรรมดา

1. ชื่อ-นามสกุล
2. หมายเลขประจำตัวประชาชน หรือ หมายเลขหนังสือเดินทางหรือเอกสารสำคัญประจำตัวอื่น
3. วันเดือนปีเกิด
4. หมายเลขโทรศัพท์
5. อีเมล

ผู้ให้บริการเป็นนิติบุคคล

1. ชื่อนิติบุคคล
2. เลขทะเบียนนิติบุคคล ในกรณีนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย ให้ตรวจสอบจากหลักฐานการเป็นนิติบุคคลที่หน่วยงานหรือองค์กรที่เชื่อถือ
3. สถานที่ตั้งของนิติบุคคล
4. หมายเลขโทรศัพท์
5. อีเมล
6. ชื่อ-นามสกุล ของผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลหรือผู้รับมอบอำนาจ
7. หมายเลขประจำตัวประชาชน หรือ หมายเลขหนังสือเดินทางหรือเอกสารสำคัญประจำตัวอื่น ของผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลหรือผู้รับมอบอำนาจ
8. วันเดือนปีเกิด ของผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลหรือผู้รับมอบอำนาจ

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการอาจเก็บรวบรวมรายการข้อมูลของผู้ใช้บริการ**เพิ่มเติมตามความเหมาะสม**กับลักษณะการประกอบธุรกิจ ตัวอย่างเช่น

- **หมายเลขการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์** ในกรณีแพลตฟอร์มดิจิทัลประเภทบริการตลาดออนไลน์ (online marketplace)
- **ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง** ในกรณีแพลตฟอร์มดิจิทัลประเภทบริการเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy)
- **รายละเอียดบัญชีธนาคาร** ในกรณีที่ผู้ให้บริการมีการทำธุรกรรมทางการเงิน

3. การกำหนดสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานบนแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับผู้ให้บริการ

ผู้ประกอบการควรกำหนดสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานสำหรับผู้ให้บริการ **ตามระดับของวิธีการพิสูจน์และยืนยันตัวตน** หรือ **ตามรายการข้อมูลของผู้ให้บริการที่เก็บรวบรวม** ตัวอย่างเช่น

- **กรณีผู้ให้บริการที่ไม่ได้ดำเนินการพิสูจน์ตัวตน** อาจได้รับสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานที่จำกัดเป็นการเฉพาะ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่น เช่น ไม่สามารถแชร์หรือโพสต์ข้อความบนสาธารณะ ไม่สามารถสร้างข้อมูลเพื่อรีวิวสินค้า/บริการ หรือไม่สามารถเชิญชวนผู้ให้บริการอื่นให้ซื้อสินค้า/บริการ

- **กรณีผู้ให้บริการที่ดำเนินการพิสูจน์ตัวตนแล้ว** อาจได้รับสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานที่มากขึ้น เช่น สามารถแชร์หรือโพสต์ข้อความในที่สาธารณะ สามารถสร้างข้อมูลเพื่อรีวิวสินค้า/บริการ สามารถเชิญชวนผู้ให้บริการอื่นให้ซื้อสินค้า/บริการ สามารถสร้างรายได้จากการใช้งานดังกล่าว หรือได้รับพีเจอร์สำหรับการส่งเสริมทางการตลาด

- **กรณีแพลตฟอร์มดิจิทัลมีเนื้อหาหรือบริการที่เข้าข่ายต้องจำกัดอายุผู้ให้บริการหรือต้องให้ความคุ้มครองแก่ผู้เยาว์** ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการอาจพิจารณาข้อมูลวันเดือนปีเกิดของผู้ให้บริการ เพื่อใช้กำหนดสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานตามอายุของผู้ให้บริการได้ (**age verification**)

ในกรณีที่**ผู้ให้บริการมีคุณลักษณะที่เปลี่ยนไป** เช่น ผู้ให้บริการที่เป็นบรรณาธิการ (editor) มีจำนวนผู้ติดตามลดลงต่ำกว่าตามเกณฑ์ที่กำหนด **ผู้ประกอบการอาจพิจารณาสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานสำหรับผู้ให้บริการตามความเหมาะสม** เช่น ยังคงได้รับสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงานเท่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิการเข้าถึงและพีเจอร์ในการทำงาน

4. การแสดงสัญลักษณ์หรือข้อความว่าดำเนินการพิสูจน์ตัวตนแล้ว

ผู้ประกอบการควรจัดให้มีการแสดงสัญลักษณ์หรือข้อความที่แสดงว่าผู้ใช้บริการได้ดำเนินการพิสูจน์ตัวตนแล้ว โดยควรแสดงในลักษณะที่ชัดเจน เข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย และมีรูปแบบการแสดงผล (display format) ที่ปรับเปลี่ยนตามขนาดหน้าจออย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการตรวจสอบหรือได้รับแจ้งว่าสัญลักษณ์หรือข้อความผิดพลาดให้แจ้งผู้ใช้บริการทราบและแก้ไขโดยเร็ว นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรมีกระบวนการตรวจสอบหรือควบคุมดูแลการได้รับสัญลักษณ์หรือข้อความอย่างต่อเนื่องด้วย

5. การยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการ เพื่อเข้าใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัล

ในการเข้าใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัล ผู้ประกอบการ

- จัดให้มีการยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการเป็นไปตามความน่าเชื่อถือของการยืนยันตัวตน (Authentication Assurance Level: AAL) ที่ระดับ **AAL2 เป็นอย่างน้อย**

หรือ

- พึ่งพาอาศัยผลการยืนยันตัวตนจาก **IdP** อื่นที่เคยพิสูจน์ตัวตนของบุคคลนั้นมาก่อน เช่น **ThaID ของกรมการปกครอง** หรือ **IdP อื่นที่รองรับระดับ AAL2 เป็นอย่างน้อย** เพื่อขอให้ IdP อื่นช่วยดำเนินการยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการ